

Okusi Antike

Ročak, Katarina

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Academy of Applied Arts / Sveučilište u Rijeci, Akademija primijenjenih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:279:720027>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-28**

University of Rijeka
Academy of
Applied Arts

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Academy of Applied Arts - Repository APURI](#)

uniri DIGITALNA
KNJIŽNICA

SVEUČILIŠTE U RIJECI
AKADEMIJA PRIMJENJENIH UMJETNOSTI

Preddiplomski sveučilišni studij
Likovna pedagogija

Završni rad
„Okusi Antike“

Mentor: red.prof. art. Igor Eškinja

Student: Katarina Ročak

JMBAG: 0287008892

Rijeka, svibanj 2024.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. RADOVI.....	4
LITERATURA.....	7

1. UVOD

Serijska slika pod nazivom „Okusi Antike“ sastoji se od slika izvedenih na podlogama od medijapana. Svi su radovi izvedeni u tehnici akrila. Kroz slikarski medij istražujem motive hrane, to jest pojam prehrane u Rimu. Freske iz Pompeja, deserte i hranu koja se najčešće konzumirala u to vrijeme koristim kao svoju referencu. Tematika je predstavljena motivima sa zidnih freski i motivima kolača zajedno sa ostalim slasticama. Freske na koje sam najviše obratila pozornosti bile su: Freska koja je pronađena u atriju kuće koja je bila povezana sa pekarom.¹ Ta freska je otkopana tek u 19. stoljeću i nalazi se blizu Napulja.² Ne zna se točno iz kojeg je razdoblja, ali smatra se da je stara preko dvije tisuće godina.³ Također, često se referiram na freske iz Vile Misterije koja je izgrađena u 2. stoljeću prije Krista.⁴ Biram baš njih zbog jako istaknute crvene boje i bogatog izvora inspiracije, ove su freske prvi puta otkrivene 1909. godine.

Freska 1.

Freska 2.

¹ Sve o arheologiji, Portal u prošlost – vrata za budućnost, <https://sveoarheologiji.com/da-li-je-ovo-pica-naslikana-na-2000-godina-staroj-freski-u-pompeji/> <https://sveoarheologiji.com/da-li-je-ovo-pica-naslikana-na-2000-godina-staroj-freski-u-pompeji/>

² Sve o arheologiji, Portal u prošlost – vrata za budućnost, <https://sveoarheologiji.com/da-li-je-ovo-pica-naslikana-na-2000-godina-staroj-freski-u-pompeji/> <https://sveoarheologiji.com/da-li-je-ovo-pica-naslikana-na-2000-godina-staroj-freski-u-pompeji/>

³ Sve o arheologiji, Portal u prošlost – vrata za budućnost, <https://sveoarheologiji.com/da-li-je-ovo-pica-naslikana-na-2000-godina-staroj-freski-u-pompeji/> <https://sveoarheologiji.com/da-li-je-ovo-pica-naslikana-na-2000-godina-staroj-freski-u-pompeji/>

⁴ Nova Akropola, za boljeg čovjeka i bolji svijet, Pompeji – Vila Misterija, <https://nova-akropola.com/kulture-i-civilizacije/tragom-proslosti/pompeji-vila-misterija/>

Freska 3.

Središnji elementi radova su kolači i hrana, koji su naslikani sa posebnom pažnjom na detalje. Hrana je u vrijeme Antike imala drugačije značenje i drugu vrijednost, ljudi su tada imali drugačiji pogled na stvari koje su si mogli omogućiti. Uz napredak industrija današnji svijet je bogat svakom vrstom hrane ili slastica tijekom cijele godine, dok se u to vrijeme moglo priuštiti isključivo sezonsko voće i povrće o kojem se trebalo pobrinuti da do vremena branja bude zrelo i kvalitetno. Neka hrana koja se konzumirala i proizvodila u vrijeme Antike još se i dan danas nalazi na našim stolovima, što nam govori da su se generacije brinule o plodnim prostorima, te su nastavili koristiti klimu i zemlju koja im je podarena. Hrana također može biti snažan nositelj tradicije i povijesne svijesti.

U svojoj seriji slika ističem crvenu boju koja predstavlja energiju i život, služi kao snažni vizualni vezivni element koji povezuje sve komponente na slici. Svaka slika uključuje fragmente freski iz Pompeja, koje su pažljivo odabrane kako bi odrazile estetsku i kulturnu vrijednost. Freske nisu samo povijesni podsjetnici na bogatu umjetničku tradiciju, već su simbol trajanja umjetnosti kroz različita vremena i katastrofe. Koristila sam se tehnikom akrila tako da bi maksimalno istaknula intezitet boja, što mi je omogućilo da precizno dočaram vizualni dojam. Tehnikom akrila svaki detalj na kolačima, kao i posuđu u kojem se nalaze, dobiva živost i realističnost, stvarajući bogatu vizualnu teksturu. Žarko crvena boja u pozadini ne samo da dodatno ističe predmete u prvom planu, već i uspostavlja dinamičan kontrast koji privlači i drži pažnju promatrača. Sjaj koji akril ostavlja nakon njegovog sušenja dodaje vizualnu dubinu i realističnost samim kolačima.

Radovi su inspirirani umjetnicima kao što su Celestin Medović koji kroz svoje slike prikazuje atmosferu i duh Mediterana, koristeći žive boje. Medovićeve interpretacije antičke arhitekture

često u bile prožete povijesnim i kulturnim značenjem, donoseći promatračima osjećaj putovanja kroz vrijeme i prostor.

Celestin Medović, *Bakanal*, 1893.

Također, Henri Matisse je važna referenca u mom radu. Matisse se neko vrijeme bavio plošnošću, zatvorenim obojenim površinama bez tonskih prijelaza, koristeći se žarkim bojama. Plošnost u njegovim slikama značajna je za razvoj modernističke umjetnosti. Odbacio je tradicionalne tehnike perspektive te se fokusirao na samu površinu slike. Pomoću toga on pomiče fokus na istraživanje medija slikarstva.

Američki umjetnik Morton Wayne Thiebaud je važan primjer vezan za temu kojom sam se bavila. Thiebaud je poznat po svojim slikama kolača, sladoleda i ostale slatke hrane, u svojim je radovima koristio jake pigmente i žarke boje, na njegovim slikama se često može vidjeti kako koristi komplementarne boje kako bi pojačao vizualni dojam. Njegovi radovi bave se temama konzumerizma i masovne proizvodnje u Americi.

2. RADOVI

Slika 1.

Slika je horizontalnog i pravokutnog formata, s figurativnom prikazom antičkog interijera s namirnicama. Kompozicija je vodoravna, a ravnoteža simetrična jer su elementi sa lijeve i sa desne strane jednako raspoređeni. Ritam slike je pravilan, s pravilno raspoređenim elementima koji se ne izmjenjuju slobodno. Boje koje prevladavaju su čiste i jarke, uključujući primarne, sekundarne i tercijarne, koje su u toplu – hladnom kontrastu. Volumen predmeta u prostoru dobiven je tonskom modulacijom i odnosom svijetla i sjene, dok je pozadina prikazana plošno. Slika je nastala spajanjem različitih dijelova freski u jednu cjelinu, poput kolaža, koji harmonično povezuje različite elemente u koherentnu vizualnu kompoziciju.

Slika 2.

Tematika ove slike je također mrtva priroda u imaginarnom interijeru, okomite kompozicije. Ravnoteža je prikazana asimetrično, njeni dijelovi nisu jednako raspoređeni. U slici je ritam dinamičan, elementi se izmjenjuju slobodno, svaki ima svoju težinu. Također je postignuta i poliperspektiva. Korištene su primarne, sekundarne i tercijarne boje, koje su raspoređene u jednake cjeline, s ciljem da se naglasi središnji element. Volumen središnjeg elementa u slici kao i elementi hrane i mrtve prirode postignut je tonskom modulacijom dok su elementi u pozadini prikazani plošno. Za izradu ove slike također sam koristila elemente sa različitih dijelova freski te ih spojila u jednu cjelinu, što stvara dojam kolaža kao i u prošlom radu.

Gore prikazani radovi potaknuti su i inspirirani sa tri prijašnja rada kroz koje se također provlače motivi preuzeti iz povijesnih izvora. Radovi su bili samo početak stvaranja interesa za povijest i prošlost, kao i njena bitna ili manje bitna događanja. (slike 3., 4. i 5.)

Krenula sam s vrlo tamnim tonovima boja, uz manje naglaske na pojedine detalje. Teme koje sam obrađivala kroz te radove nisu bile izravno prikazane; svaki rad imao je svoj jedinstveni povijesni događaj kao tematiku. Zatim sam prešla na Antičku povijest, način na koji su ljudi živjeli, njihova prehrambena kultura i metode pripreme hrane koja se nalazila na stolovima pobudila je u meni znatiželju zbog koje sam počela dublje istraživati Antički svijet i njihovu

kulturu. Smatram da Antička povijest pruža bogat izvor inspiracije zbog svoje kompleksnosti i kulturne raznolikosti.

Slika 3.

Slika 4.

Slika 5.

LITERATURA

1. Nova Akropola, za boljeg čovjeka i bolji svijet, Pompeji – Vila Misterija, <https://nova-akropola.com/kulture-i-civilizacije/tragom-proslosti/pompeji-vila-misterija/> (posjećeno 12. 5. 2024.)
2. Sve o arheologiji, Portal u prošlost – vrata za budućnost, <https://sveoarheologiji.com/da-li-je-ovo-pica-naslikana-na-2000-godina-staroj-freski-u-pompeji/> (posjećeno 12. 5. 2024.)
3. Freska 1., 1. Nova Akropola, za boljeg čovjeka i bolji svijet, Pompeji – Vila Misterija, <https://sveoarheologiji.com/da-li-je-ovo-pica-naslikana-na-2000-godina-staroj-freski-u-pompeji/> (posjećeno 5. 5. 2024.)
4. Freska 2., <https://n1info.ba/kultura/arheolozi-iz-pompeja-otkrili-fresku-sa-prikazom-pizze-staru-2-000-godina/> (posjećeno 5. 5. 2024.)
5. Freska 3., <https://m.wikidata.org/wiki/Q29383725> (posjećeno 5. 5. 2024.)
6. Celestin Medović, *Bakanal*, slika, <https://nmmu.hr/tag/bakanal/> (posjećeno 5. 5. 2024.)